[Trí tuệ nhân tạo đang định hình lại thị trường lao động Trung Quốc – và cả thế giới như thế nào?]

Bởi Frank , 16 Tháng 4 2026

Trí tuệ nhân tạo đang định hình lại thị trường lao động Trung Quốc – và cả thế giới như thế nào?

> Tại các khu vực công nghiệp của Trung Quốc, một sự chuyển đổi thầm lặng nhưng sâu sắc đang diễn ra. Sự chuyển đổi đó không chỉ được thúc đẩy bởi các hiệp định thương mại hay thay đổi chính sách, mà còn bởi mã nguồn và các thuật toán có khả năng học hỏi. Trí tuệ nhân tạo (AI) đã rời khỏi các phòng thí nghiệm nghiên cứu để bước vào sàn nhà máy và đang thay đổi mọi thứ.

©Pixabay

> Trong một cuộc phỏng vấn gần đây, một doanh nhân Trung Quốc nổi tiếng đã đưa ra một ví dụ điển hình. Trong một nhà máy của ông, trước đây cần 2.000 công nhân để vận hành 5.000 máy dệt. Ngày nay, số máy dệt tương tự chỉ cần 200 nhân viên. Phần còn lại của công việc – kiểm soát chất lượng, điều chỉnh mẫu mã, bảo trì dự đoán – được thực hiện bởi các hệ thống AI.

Đây không phải là câu chuyện về một nhà máy. Đó là cái nhìn về một tương lai đã và đang diễn ra.

Trong nhiều thập kỷ, tự động hóa chỉ liên quan đến các công việc thể chất lặp đi lặp lại. Robot hàn khung xe và lắp ráp thiết bị điện tử. Nhưng AI mang đến một điều gì đó mới: khả năng học hỏi, thích nghi và đưa ra quyết định. Điều này cũng đưa cả các ngành nghề văn phòng và tri thức vào tầm ngắm.

Hãy nghĩ về những ngành nghề này:

Luật sư – AI có thể tìm kiếm hàng nghìn tài liệu pháp lý, đánh dấu các điều khoản liên quan và thậm chí dự đoán kết quả của các vụ kiện. Nghiên cứu thông thường và phân tích hợp đồng ngày càng được thực hiện bởi phần mềm, chứ không phải bởi các nhân viên cấp dưới.

Bác sĩ – Tại các bệnh viện hàng đầu của Trung Quốc, các hệ thống AI hỗ trợ đọc phim CT và X-quang, phát hiện ung thư ở giai đoạn sớm mà mắt người có thể bỏ lỡ. Các thuật toán chẩn đoán đang trở thành một ý kiến thứ hai có giá trị.

Lập trình viên CNTT – Các trợ lý AI (như những trợ lý dựa trên mô hình ngôn ngữ lớn) viết mã tiêu chuẩn, gỡ lỗi và đề xuất tối ưu hóa. Vai trò của các lập trình viên cấp thấp đang được xác định lại.

Tổ chức tài chính – Giao dịch thuật toán, phát hiện gian lận và đánh giá rủi ro phần lớn đã được tự động hóa. AI phân tích tâm lý thị trường theo thời gian thực và thực hiện giao dịch nhanh hơn bất kỳ con người nào.

Danh sách còn dài: kiến trúc sư, biên dịch viên, kế toán, nhà báo, nhà hoạch định hậu cần – tất cả đều thấy công việc của mình thay đổi bởi AI.

©Pixabay

Điều Ví dụ của Trung Quốc Dạy Chúng Ta

Nhà máy dệt không phải là một ngoại lệ. Đó là một mô hình cho hiệu quả trong kỷ nguyên AI. Ít công nhân trên mỗi đơn vị sản phẩm, nhưng thường các chức năng có tay nghề cao hơn vẫn tồn tại. 200 công nhân không giống với 2.000 công nhân ban đầu; họ là kỹ thuật viên, nhà phân tích dữ liệu và giám sát viên AI. Thách thức là đào tạo lại và bố trí lại những người bị thay thế.

Trung Quốc hiểu được sự cấp bách đó. Chính phủ đã đưa AI trở thành ưu tiên quốc gia và đầu tư mạnh vào giáo dục, nghiên cứu và cơ sở hạ tầng. Các doanh nghiệp đang chạy đua tích hợp AI vào mọi mắt xích của chuỗi cung ứng – từ thiết kế đến giao hàng.

Con dao hai lưỡi

Không ai nghi ngờ về lợi ích năng suất. Nhưng câu hỏi xã hội vẫn còn đó: điều gì sẽ xảy ra với hàng triệu công nhân khi công việc của họ biến mất vì tự động hóa?

> Câu trả lời không đơn giản. Một số công việc sẽ biến mất hoàn toàn. Những công việc khác sẽ thay đổi. Các vai trò mới – nhà đạo đức AI, người làm sạch dữ liệu, kỹ sư prompt – đã xuất hiện. Kỹ sư prompt là chuyên gia có khả năng khai thác kết quả tốt nhất từ các công cụ AI tạo sinh. Nhiều tổ chức có thể hưởng lợi từ việc thuê một kỹ sư prompt. Đây là lý do không chỉ các tổ chức phần mềm mà cả các công ty quảng cáo kỹ thuật số và nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc sức khỏe cũng đang quảng cáo cho vị trí này. Câu hỏi là liệu giáo dục và các mạng lưới an sinh xã hội có thể theo kịp tốc độ thay đổi hay không.

Một Tương lai Chúng Ta Phải Tự Thiết kế

Trí tuệ nhân tạo không phải là một cơn sóng thần ở đằng xa; nó là dòng nước mà chúng ta đang bơi trong đó. Nhà máy của doanh nhân Trung Quốc vừa là một lời cảnh báo vừa là một nguồn cảm hứng. Nó cảnh báo chúng ta rằng không có ngành nghề nào an toàn mãi mãi. Nhưng nó cũng truyền cảm hứng cho chúng ta để suy nghĩ lại về công việc – không phải là một tập hợp các nhiệm vụ lặp đi lặp lại, mà là một hoạt động sáng tạo, có thể thích ứng và lấy con người làm trung tâm.

- Câu hỏi không còn là liệu AI có thay đổi cuộc sống hàng ngày mãi mãi hay không.
- Nó đã làm điều đó rồi. Nhưng chúng ta sẽ thích nghi như thế nào?

https://www.youtube.com/shorts/NYqCebzoz7U